

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 161. An usuræ licitè permittantur vel juventur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

& malâ fidē, potuisset tamen dari & accipi ex alio justo contractu, quem celebrâssent, si scivissent, putat *Verricelli* posse retineri, sed meritò negant *Tambur.* §. 3. n. 23. & *Spor.* n. 106. ; Admittunt tamen cum *Sa, Tann. Dian.* p. 1. t. 8. R. 47. *Pirh.* à n. 135. *Steph.* n. 113. & 117. posse retineri, si processerint bonâ fide; maximè si mutuans intenderit & expresserit se velle contrahere omni meliore modo, uti cum multis aliis dicit *Less.* l. 2. c. 20. dub. 12., aut saltem si mutuans sciverit illum alium modum justè contrahendi, inquit *Lugo* s. 9. & mutuatarius etiam censeatur consensisse, Ratio est, quia contrahentes bonâ fide sic sunt dispositi, ut velint contrahere omni meliori modo, ergo habent implicitam voluntatem celebrandi contractum, qui licitè fieri poterat, ergo virtualiter posuerunt illum contractum, perinde enim est, siue titulus sit in specie cognitus & volitus siue in genere, dummodo saltem virtualiter aut implicite intendatur, & re ipsa existat: aliud est, si mutuatarius censeari non posset consensisse in istum alterum contractum, uti dictum n. 144.

Q. 161. An usurae licitè permittantur vel juven- 925
tur. R. §. 1. Peccant Principes, qui Judæis aut aliis usurariis cooperantur, absque alia justa causa dando licentiam, ut usuras exercent, sub pacto, ut aliquid solvant per modum tributi, nam ut hoc solvere possint, magis exsugunt pauperes, cujus causa sunt, qui sic permittunt usuras. Etiam ipso facto excommunicantur Judices in *Clementina, De usuris*, qui compellunt ad solutionem usurarum, aut impediunt restitutionem solutarum, tenenturque ipsi ad restitutionem de-

ficiente usurario, ita cum communi *Pirh.* supra n. 115. *Spor.* n. 127. Permitti tamen possunt ob justas causas usuræ, nam usuras lex humana concessit, non quasi æstimans eas esse secundum justitiam, sed ne impedirentur utilitates multorum, inquit *S. Th.* 2. 2. q. 78. a. 1. ad 3. In casu autem, quo ita permittuntur, non possunt pœnæ imponi usurariis, potest tamen exigi aliquid pro utilitate cõmuni, quod non facilè quis dixerit esse iniquum, inquit *Less.* in *Auct.* V *Usura*, cas. 6., cùm Principes fere ubique illud usucapione præscripserint: videndum tamen, ne per hoc usurarius fiat impotens ad solvendum Creditoribus, quibus magis & prius obligatur.

926 §. 2. Circa cooperationem ad usuram datur sequentem regulam *Mol. Az. Less. Pirh.* n. 114. omnes eos, qui se tenent ex parte usurarii, & sunt causa efficax, cur usuræ exigantur vel solvantur, peccare, & obligari ad restitutionem, saltem secundo loco, si usurarius non possit aut non velit; illos verò, qui se tenent ex parte mutuatarii, non peccare nec teneri restituere, nisi eo casu & modo, quo ipse mutuatarius aliquando peccat ratione scandali. *Lugo* d. 25. n. 214. videtur melius loqui, & dicit, omnes eos, si se teneant ex parte mutuantis siue mutuatarii, peccare contra justitiam & teneri ad restitutionem, qui ita cooperantur, ut circa talem cooperationem mutuatarius sit invitus, hi enim inferunt injuriam damnosam: è contra illos non peccare contra justitiam nec obligari ad restitutionem, circa quorum cooperationem mutuatarius non est invitus, nam non omnium cooperantium actiones semper displicent mutuatario,

rio, qui potius optat aliquando poni, ut sic obtineat mutuum, attamen semper invitus est in hoc, quod mutuans sine titulo petat aliquid supra sortem. Ex data regula multa infert *Lugo*, & etiam videri possunt dicta l. 2. à n. 267. An autem licitum sit locare domum suam usurario, dicitur hic n. 1042.

DUBIUM VIII.

De Emptione & Venditione.

ARTICULUS I.

Quid sit Emptio & Venditio.

Resp. Est contractus, quo pretium pro merce^o solvitur; completurque mercis traditione: Ven^o 927
ditio contrà. Justitia ejus in hoc consistit, ut^o
pretium sit justum, sive exæquet valorem rei, &^o
contrà: Aliàs si absque legitimo titulo secus fiat,^o
committetur injustitia gravis, vel levis, pro^o
gravitate excessûs; qui proinde ad restitutio-^o
nem in conscientia obligabit: etsi in fore exter-^o
no ad restitutionem ferè non cogatur, nisi ul-^o
tra dimidium defraudaverit. v. *Lay. l. 3. t. 4. c. 17. Bon. d. 3. q. 2. p. 1. & 4. Unde resolves.*

I. Quod spectat ad emptorem, is potest e-^o
mere viliùs, quàm res valeat, si ei non sit comò-^o
da, vel emat in gratiam venditoris, ac similes^o
sint circumstantiæ, quæ rem faciant viliorem.^o
Nec obstat, quòd venditor necessitate ductus^o
vendat viliùs: quia venditio manet voluntaria,^o
inquit *Caj. V. Bon. n. 21. & 23. Potest nihilomi-*

nus